

Herziening risicomethodiek depositogarantiestelsel

Maart 2017

Het Nederlandse depositogarantiestelsel (DGS) wordt door banken gefinancierd op basis van risicogewogen premies. Ten behoeve van deze risicoweging worden banken aan de hand van verschillende indicatoren ingedeeld in vier risicocategorieën. De hiervoor geldende risicomethodiek is begin dit jaar beperkt herzien. De nieuwe methodiek wordt in het tweede kwartaal van 2017 voor het eerst toegepast. De wijzigingen op een rij.

1

Wat is de rol van de risicomethodiek?

Sinds 2016 dragen banken ieder kwartaal premies af aan een depositogarantiefonds dat in 2024 een omvang dient te bereiken van 0,8 procent van de door het DGS gegarandeerde deposito's. De kwartaalpremie wordt voor de helft bepaald door een basisbijdrage die enkel wordt bepaald aan de hand van de omvang van de gegarandeerde deposito's aangehouden bij een bank. De andere helft van de kwartaalpremie wordt bepaald door een risicobijdrage die over alle banken verdeeld wordt aan de hand van een risicoweging die wordt toegepast op de bij een bank aangehouden gegarandeerde deposito's.

De risicoweging van de gegarandeerde deposito's wordt door DNB bepaald aan de hand van een risicomethodiek die in wet- en regelgeving is vastgelegd.¹ Deze methodiek bestaat uit

vijf groepen risico's (risicodimensies) die een beeld geven van de soliditeit van een bank:²

- i. de kapitalisatie;
- ii. het liquiditeits- en financieringsprofiel;
- iii. de kwaliteit van de activa;
- iv. het bedrijfsmodel en management;
- v. de potentiële verliezen voor het DGS.

Per risicodimensie zijn er één of twee indicatoren vastgesteld met een eigen weging. Op basis van de score van een bank op de indicatoren worden banken ingedeeld in vier risicocategorieën. Deze categorieën wegen de gegarandeerde deposito's van een bank met een factor van 50, 100, 150 of 200 procent.

2

Waarom is de risicomethodiek herzien?

Op een tweetal punten is de risicomethodiek begin 2017 beperkt herzien. Het gaat om een aanpassing van de indicatoren voor de risicodimensies liquiditeits- en financieringsprofiel en potentiële verliezen voor het DGS.

Binnen de risicodimensie liquiditeits- en financieringsprofiel is de oorspronkelijke indicator (liquide activa/totale activa) vervangen vanwege het aflopen van de nationale liquiditeitsrapportage waarop deze indicator was gebaseerd. Vanaf nu wordt de risicodimensie liquiditeit en financieringsprofiel

gemeten aan de hand van twee indicatoren die zijn gebaseerd op de liquiditeitsdekkingsgraad (LCR).

De nieuwe indicatoren zijn liquiditeitsbuffer/totale activa en liquiditeitsbuffer/gegarandeerde deposito's. Tezamen geven deze indicatoren een goed beeld van de mate waarin de blootstelling van het DGS op de bank wordt afgedekt met liquide middelen. De uitkomst van deze twee indicatoren, die gezamenlijk een gewicht van 12,5 procent hebben in de risicomethodiek, is in hoge mate vergelijkbaar met de oude liquiditeitsindicator.

¹ Op hoofdlijnen is de methodologie vastgelegd in het Besluit bijzondere prudentiële maatregelen, beleggerscompensatie en depositogarantie Wft (artikelen 29.10-29.20 en de bijlagen B en C), de verdere uitwerking is te vinden in de Regeling risicoindicatoren bijdragen depositogarantiestelsel Wft.

² Deze vijf risicodimensies vloeien voort uit de door de Europese Bankautoriteit (EBA) opgestelde richtsnoeren betreffende de methoden voor het berekenen van bijdragen aan depositogarantiestelsels (EBA/GL/2015/10).

Binnen de risicodimensie potentiële verliezen voor het DGS is de oorspronkelijke indicator (gegarandeerde deposito's/ totale activa) aangevuld met een indicator betreffende de mate van activabeklemming (beklemde activa/totale activa). Toen in 2015 de oorspronkelijke risicomethodiek werd vastgesteld, bestond de verplichting tot het rapporteren over de mate van activabeklemming nog maar kort, zodat er onvoldoende ervaring was opgedaan met de kwaliteit van de gerapporteerde gegevens. Inmiddels is duidelijk dat de rapportage van voldoende kwaliteit is en deze belangrijke indicator goed kan worden gebruikt voor het bepalen van het risico op dimensie potentiële verliezen voor het DGS.

De mate van activabeklemming geeft namelijk een beeld van de beschikbare niet-beklemde activa die kunnen worden uitgewonnen in een eventueel faillissement. Hoe minder beklemde activa, hoe groter de opbrengsten voor de bedoel en daarmee voor het depositogarantiefonds dat na uitkering aan spaarders in faillissement een preferente vordering op de boedel krijgt.

Het totale gewicht dat is toegekend aan de risicodimensie potentiële verliezen voor het DGS blijft met 12,5 procent ongewijzigd omdat aan beide indicatoren binnen deze dimensie een gewicht van 6,25 procent is toegekend.

3

Hoe wordt de risicocategorie van een bank bepaald onder de herziene risicomethodiek?

De nieuwe risicomethodiek kent zeven indicatoren voor de vijf risicodimensies. Het gewicht van deze indicatoren telt op tot 100 procent. Voor iedere indicator is er een ondergrens en

bovengrens vastgesteld, die bepalend zijn voor de score op een indicator. De scores op alle indicatoren worden genormaliseerd naar een waarde tussen 0 en 1 om deze vergelijkbaar te maken.

Tabel 1 Specificaties nieuwe risicomethodiek

Risicodimensie	Risico-indicator(en)	Weging	Ondergrens*	Bovengrens*
Kwaliteit van de activa	Risicogewogen activa / TA	50%	0%	100%
Kapitalisatie	Leverage Ratio	12,5%	6%	3%
Liquiditeit	Liquiditeitsbuffer / TA	6,25%	100%	0%
	Liquiditeitsbuffer / Gegarandeerde deposito's onder NL'se DGS	6,25%	100%	0%
Bedrijfsmodel en Management	Rendement op activa	12,5%	0,2%	0%
Potentiële verliezen voor DGS	Gegarandeerde deposito's onder NL'se DGS / TA	6,25%	0%	100%
	Beklemde activa / TA	6,25%	10%	30%

* De risico-indicator wordt binnen deze grenzen genormaliseerd. De ondergrens staat gelijk aan 0 (lage risicoscore), de bovengrens gelijk aan 1 (hoge risicoscore). Daartussen kent de indicatorscore een glijdende schaal.

Neem als voorbeeld de nieuwe indicator voor de mate van activabeklemming (beklemde activa/totale activa). De ondergrens van deze indicator is 10 procent en de bovengrens is 30 procent. Een bank met 260 beklemde activa en 1.000 totale activa heeft een mate van activabeklemming die gelijk is aan 26 procent. Aan de hand van onder- en bovengrens wordt voor deze bank de indicatorscore genormaliseerd naar 0,8.

Merk op dat bij sommige indicatoren de normalisatie omgekeerd verloopt (een hoge waarde op de risico-indicator staat daarbij gelijk aan een lage risicoscore). Dit is het geval bij indicatoren waar een hoge waarde gelijk staat aan laag

risico, zoals bijvoorbeeld bij de leverage ratio. Tabel 1 toont de specificaties van de nieuwe risicomethodiek.

De variabelen die ten grondslag liggen aan deze indicatoren worden door banken periodiek gerapporteerd op basis van Finrep en Corep. De bijlage biedt een overzicht van de rapportagevelden en hun vindplaats welke door de risicomethodiek gehanteerd worden. De berekening van de indicatorscore is gebaseerd op het toetsmoment, dat gelijk is aan het einde van het kwartaal voorafgaande aan het kwartaal waarover de premie verschuldigd is. Het toetsmoment voor het tweede kwartaal van 2017 is dus 31 maart 2017 (zie tabel 2).

Tabel 2 Kwartalen en toetsmomenten

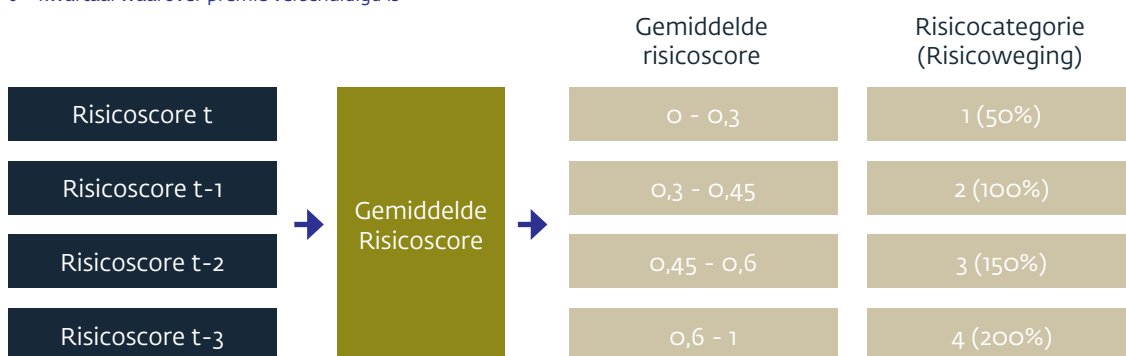
Kwartaal waarover premie verschuldigd is	Toetsmoment
1e kwartaal	31 december
2e kwartaal	31 maart
3e kwartaal	30 juni
4e kwartaal	30 september

De risicoscore van een bank komt vervolgens tot stand aan de hand van het gewogen gemiddelde van de indicatorscores. In het verlengde van het eerdere voorbeeld zou een indicatorscore van 0,8 op de mate van activabeklemming – een indicator met een weging van 6,25 procent – de risicoscore van de bank met 0,05 verhogen (0,8 x 6,25 procent).

Om (kwartaalgebonden) uitschieters te voorkomen vindt de indeling van een bank in een risicocategorie plaats aan de hand van de gemiddelde risicoscore over de afgelopen vier kwartalen. Omdat de herziene risicomethodiek zodanig is gekalibreerd dat de modeluitkomsten vergelijkbaar zijn met de voorgaande risicomethodiek, is het mogelijk gebleken de grenzen tussen de risicocategorieën gelijk te houden. Is deze gemiddelde risicoscore kleiner dan 0,3, dan wordt de bank ingedeeld in risicocategorie 1 waaraan een risicoweging van 50% is verbonden. De grens tussen risicocategorie 2 (100%) en risicocategorie 3 (150%) bevindt zich bij een gemiddelde risicoscore van 0,45. Banken met een gemiddelde risicoscore groter dan of gelijk aan 0,6, worden ingedeeld in risicocategorie 4 (200%). Figuur 1 vat samen hoe de risico-indeling in zijn werk gaat.

Figuur 1 Berekening risicocategorie op basis van risicoscores

t = kwartaal waarover premie verschuldigd is

Wanneer wordt de nieuwe risicomethodiek voor het eerst toegepast en welke toekomstige veranderingen kunnen worden verwacht?

De herziene risicomethodiek is op 15 maart 2017 in de Staatscourant gepubliceerd.³ De herziene risicomethodiek zal voor het eerst worden toegepast bij de berekening van de bijdragen aan het depositogarantiefonds over het tweede kwartaal van 2017 waarvoor 31 maart 2017 als toetsmoment geldt. Omdat bij de berekening van de risicoscore sprake is van een voortschrijdend gemiddelde over vier kwartalen zal

bij de premieberekening over het tweede kwartaal van 2017 gelden dat drie van de vier risicoscores nog berekend zijn aan de hand van de oude risicomethodiek. In de daaropvolgende kwartalen wordt de oude risicomethodiek steeds verder uitgefaseerd. De berekening over het eerste kwartaal van 2018 zal de eerste zijn die volledig is gebaseerd op de nieuwe methodiek.

³ Regeling van de Minister van Financiën van 7 maart 2017, 2017-0000044353, directie Financiële Markten, tot wijziging van de Regeling risico-indicatoren bijdragen depositogarantiestelsel Wft in verband met aanpassing van risico-indicatoren voor de dimensies potentiële verliezen voor het depositogarantiestelsel en liquiditeits- en financieringsprofiel

Een volgende en meer uitgebreidere evaluatie en herkalibratie van de risicomethodiek zal eind 2018 worden uitgevoerd, zodat deze begin 2019 in werking kan treden. Er is dan meer ervaring met de risicomethodiek en er kan rekening gehouden worden met de evaluatie van de EBA-richtsnoeren betreffende de methoden voor het berekenen van bijdragen

aan depositogarantiestelsels die in 2017 wordt afgerond. Ook de sector zal op dat moment betrokken worden bij de evaluatie van de risicomethodiek.

Heeft u vragen over de herziening van de risicomethodiek voor het depositogarantiestelsel? Dan kunt u contact opnemen met de DGS infodesk (dgs@dnb.nl).

5

Bijlage: Brongegevens voor risicomethodiek

De variabelen die benut worden om de indicatoren samen te stellen zijn afkomstig uit de rapportages (COREP en FINREP) die banken op basis van de [uitvoeringsverordening rapportage kapitaalvereisten](#) periodiek aanleveren.

Tabel 3 geeft een precieze verwijzing naar de velden die hiervoor gebruikt worden. In aanvulling op de variabelen afkomstig uit de COREP- en FINREP-rapportages,

maakt de risicomethodiek ook gebruik van de variabele gegarandeerde deposito's door het Nederlandse DGS.

Ten behoeve van deze variabele wordt gebruik gemaakt van de door de bank gerapporteerde depositobasis zoals vermeld in de staten, bedoeld in artikel 130, eerste lid, onderdeel d, van het Besluit prudentiële regels Wft.

Tabel 3 Overzicht gehanteerde rapportagevelden

Variabele	Bijlage*	Templatenummer	Templatecode	Regel	Kolom
Hefboomratio	X	47	C47.00	330	010
Liquiditeitsbuffer	XXIV	76	C76.00	010	010
Totale activa	III	1.1	F01.01	380	010
Risicogewogen activa	II	2	C02.00	010	010
Netto-inkomsten**	III	2	F02.00	670	010
Beklemd activa	XVI	32.1	F32.01	010	010

* Bijlagen van de uitvoeringsverordening rapportage kapitaalvereisten (nr. 680/2014)

** Wat betreft de netto-inkomsten per kwartaal wordt opgemerkt dat banken ieder kwartaal hun cumulatieve netto-inkomsten in het desbetreffende financieel jaar rapporteren. Om te komen tot niet de cumulatieve, maar de daadwerkelijke netto-inkomsten in elk kwartaal, is een bewerking van de gerapporteerde gegevens over het tweede, derde en vierde kwartaal in een financieel jaar noodzakelijk. Die bewerking houdt in dat de gerapporteerde netto-inkomsten over het voorafgaande kwartaal of de voorafgaande kwartalen binnen hetzelfde financieel jaar in mindering worden gebracht op de gerapporteerde netto-inkomsten over het betreffende kwartaal.